

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Т.А.Марченко, доцентка кафедри іноземних мов СНАУ

Протягом місяця усі сумські виші навчаються за умов дистанційного навчання задля збереження здоров'я громадян у боротьбі з COVID-19. Студенти усіх курсів та спеціальностей, знаходячись в умовах самоізоляції, повинні намагатися використовувати усі свої потужності задля неприпинення процесу навчання. Міністерство освіти та науки України наголошує про проблему, яка виникає при використанні цих засобів, говорячи, що під час пандемії постає «проблема зростання академічної нечесності», а також, що «освіта належить до стресових видів людської діяльності».

Міністерство освіти та науки України пропонує для дистанційного навчання такі види роботи:

- виконання письмових робіт навіть без оцінювання (ungraded assignment) з розміщенням робіт студентів у вільному доступі;
- проведення онлайн-дискусій, залучаючи ресурси соціальних мереж;
- написання контрольної роботи в онлайн-режимі під контролем викладача;
- проведення синхронних у часі лекцій (за допомогою таких програм як Teams або Zoom) із залученням колег, які, наприклад, проводять практичні у ваших групах;
- записати відео завчасно та розмістити на платформі Moodle або просто завантажити на YouTube; пропонується також не проводити лекції, якщо викладач не володіє достатніми технічними засобами;
- пропонувати студентам прослухати лекції із платформ онлайн-курсів Edera, Prometheus, VUMOnline (для вивчення іноземної мови це TED, Kahoo, Coursera, Eng.Vid.com тощо);
- створення студентського електронного портфоліо на основі засвоєного матеріалу.

Контингент студентів Сумського національного аграрного університету складається більшістю зі студентів сільської місцевості, де робота інтернет-провайдерів вкрай незадовільна, що призводить до унеможливлення використання будь-яких курсів дистанційного навчання. Звичайно, для перевірки такої інформації необхідно залучати викладачів, працівників деканатів, навчальної частини, проте не слід забувати і про рівень самоорганізованості студентів. Багато студентів, вважаючи недоцільним, неефективним такий вид роботи, свідомо уникають зв'язку із викладачами, посилаючись на різні причини: відсутність інтернету, зайнятість вивченням спеціальних дисциплін, погане самопочуття, поглиблене вивчення іноземної мови не є програмним, тому не у пріоритеті тощо.

За таких умов неможливо організувати стовідсотково роботу студент-викладач дистанційно. Але ж і протягом навчального процесу про такі відсотки також не йшлося. Ті студенти, які мають індивідуальний графік, або проходять практику за кордоном найчастіше опрацьовували матеріал не протягом семестру, а лише наприкінці навчального року. Саме тому, ті студенти, які не залучені до дистанційного навчання, будуть змушені у короткі терміни засвоювати навчальний матеріал.

Одним із ефективних методів дистанційного вивчення іноземної мови залишається електронна пошта. Цей вид дистанційного зв'язку дозволяє прикріплювати будь-які файли невеликого формату, доступний для всіх студентів, на виконання завдання виділяється певний час, після закінчення якого роботи не приймаються, що надзвичайно самоорганізовує студента. Студенти виконують лексико-граматичні вправи, переглядають відео та виконують завдання до них, проходять тести, пишуть твори на задані теми, працюють над термінологічною лексикою. Викладач, у свою чергу, має індивідуально виконану роботу, для виправлення помилок якої витрачається достатньо часу, але це дає змогу студенту побачити та проаналізувати свої помилки, щоб уникнути їх наступного разу. Саме за різними видами помилок можна говорити про самостійне виконання роботи. Особливо свідомі студенти (здебільшого це аспіранти) після перевірки часто просять додаткові завдання для підвищення свого рейтингу, що також підтримується.

Крім того, дистанційне навчання іноземній мові для студентів-аспірантів має свої переваги: часто аспіранти, зайняті науковою роботою, проведенням практичних занять на кафедрах, роботою у полі, лабораторії (агрономи, ветеринари), відрядженнями до інших науково-дослідних установ України, не мають змоги відвідувати практичні заняття з іноземної мови, а форма дистанційного навчання дозволяє це робити із будь-якого місця, у будь-який зручний для аспіранта час (на виконання роботи виділяється 5 днів). Тому кількість аспірантів при дистанційному вивченні перевищила кількість при аудиторному навчанні.

У студентів третього курсу при вивченні курсу «Поглиблена іноземна мова» спостерігається зворотній процес: їхня кількість значно зменшилася у порівнянні з аудиторним навчанням. Про причини такої ситуації стане відомо пізніше, проте ті студенти, які навчаються дистанційно, мають добрі результати, що підтверджено модульними балами та успішною атестацією.

Таким чином, дистанційне навчання у Сумському НАУ забезпечує безперервний навчальний процес, не виключаючи роботи як студента, так і викладача.